

Pyetjet mbi Aftësinë e Kufizuar

Konsultimi Publik

INSTAT

19 Nëntor 2018

**Conference of European Statisticians
Recommendations for the 2020 Censuses
of Population and Housing**

- Do të bazohet dhe do të jetë konform **rekomandimeve** ndërkombëtare dhe **rregulloreve** të Bashkimit Evropian
- Do të mbledhë informacion për të gjitha **temat kryesore** (*core topics*) të përfshira në **rekomandimet** e Eurostat-it dhe OKB-së

Sipas rekomandimeve të Eurostat-it dhe OKB pyetjet janë të ndara në dy grupe të mëdha:

Pyetje thelbësore (core topic)

Pyetje me interes të përbashkët dhe janë të nevojshme për krahasime statistikore në nivel ndërkombëtar.

Pyetje jo thelbësore (non – core topic)

Pyetje opsionale, të cilat janë të nevojshme bazuar në kërkesat specifike të përdoruesëve.

Përfshirja e pyetjeve në pyetësor

Vendimi për të përfshirë pyetjet mbi aftësinë e kufizuar në pyetësorin e Cens varet nga një sërë konsideratash dhe rrethana specifike kombëtare, si psh:

Nevojat kombëtare për një informacion të tillë

Qëndrueshmëria dhe ndjeshmëria e të pyeturit të këtyre pyetjeve në Cens

Të mos paturit të një ankete specifike për këtë qëllim

Rekomandohet të mblidhet informacion nga Censi mbi 6 fusha kryesore sipas WG

Prevalenca e Aftësisë së Kufizuar përcaktohet nga përgjigjet:

- **shumë**
- **nuk mundem fare**

1. Shikim
2. Dëgjim
3. Të ecurit ose ngjitjen e shkallëve
4. Kujtesa/Përqëndrimi
5. Kujdesi i përditshëm ndaj vehtes
6. Në komunikim

1. Aspak
2. Disi
3. Shumë
4. Nuk mundem fare

Pse pyetjet e WG-SS?

WG-SS

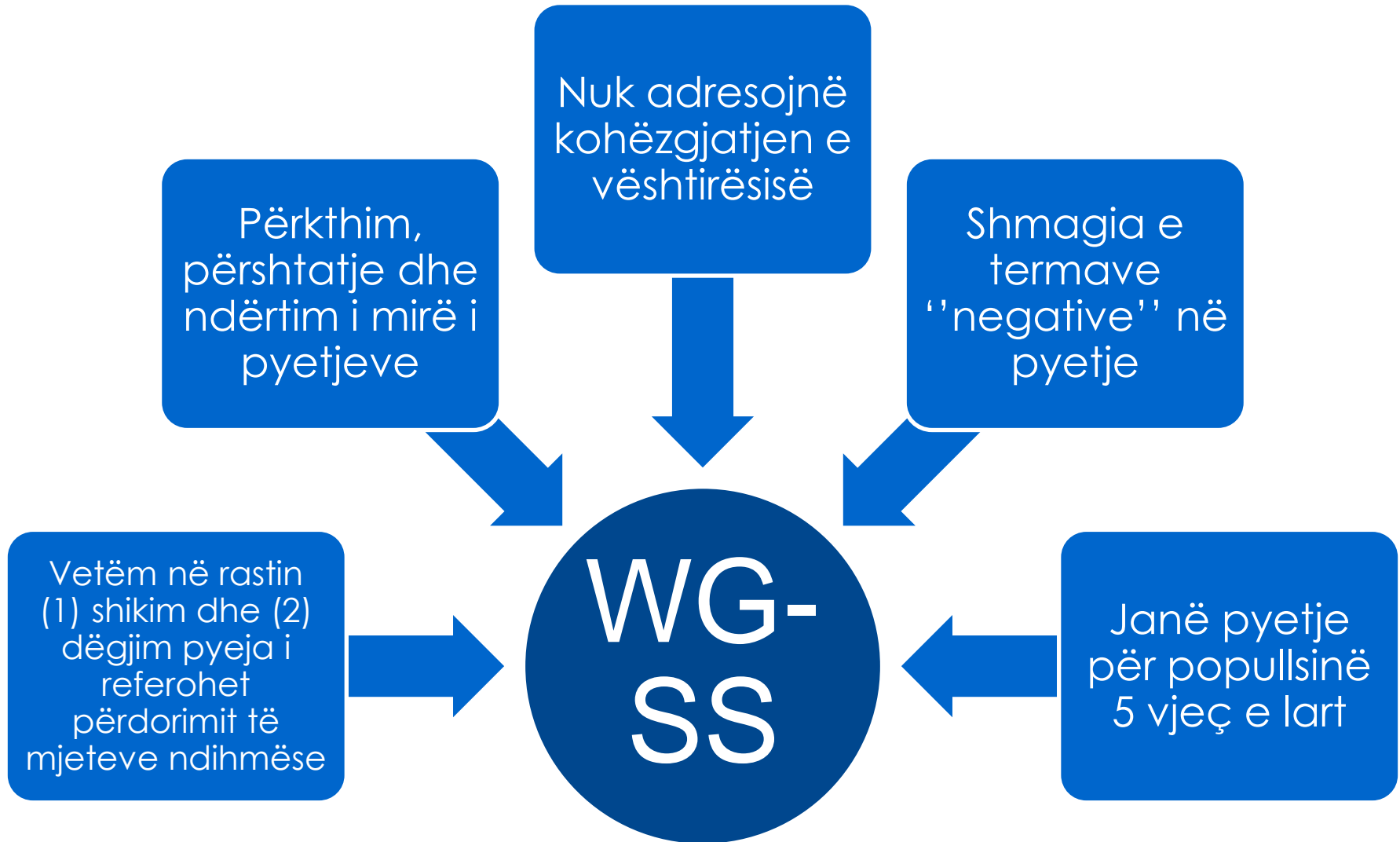
Mundëson krahasueshmërinë e të dhënave midis vendeve me karakteristika të ndryshme sociale, kulturore dhe ekonomike

Paraqet kufizimet më të shpeshta në aktivitetet e funksionimit bazë të cilat pengojnë pjesëmarrjen e një individi në aktivitete

Përshtatet me natyrën e Cens (numrër i limituar pyetjesh dhe mos ngakesë në përgjigje)

Specifika të pyetjeve WG-SS

Për çfarë mund të përdoren rezultatet e këtyre pyetjeve?

- Planifikim programesh, politika për këtë grup të popullsisë;
- Monitorimi i nivelit të funksionimit në një popullsi;
- Vlerësimi i mundësive të barabarta për përfshirje.

35 A keni vështirësi:

	Aspak	Disi	Shumë	Nuk mundem fare
Në shikim	☐	☐	☐	☐
Në dëgjim	☐	☐	☐	☐
Në ecje, ngjitje shkallësh	☐	☐	☐	☐
Në të mbajturit mend, në përqëndrim apo marrje vendimesh	☐	☐	☐	☐
Në kujdesin e përditshëm ndaj vetes (të vishesh, të ushqehesh, të lahesh)	☐	☐	☐	☐
Në komunikim (t'i kuptosh të tjerët apo të të kuptojnë ty, të japësh dhe të marrësh informacion)	☐	☐	☐	☐

- Pyetja i referohej vështirësive, pa marrë parasysh përdorimin e mjeteve ndihmëse
- U mblodh informacion edhe për fëmijët nën 5 vjeç

Për këtë modul përgjigjen të gjithë personat 5 vjeç e lart

40. A keni vështirësi në:

Jo, nuk kam vështirësi   Disi   Shumë   Nuk mundem fare
(përfundo pyetësozin)

1. Në shikim edhe kur përdorni syze
2. Në dëgjim edhe kur përdorni aparat dëgjimi
3. Në ecje, ngjitje shkallësh
4. Në të mësuar, në përqëndrim apo në të mbajturit mend
5. Në kujdesin e përditshëm ndaj vehtes (të vishesh, të lahesh, ushqehesh)
6. Në komunikim (t'i kuptosh të tjerët apo të të kuptojnë ty/ të japësh dhe të marrësh informacion)

41. Kur ju shfaq apo konstatuat këtë/këto kufizime?

1. Në lindje
2. Para moshës 6 vjeç
3. 6 deri 18 vjeç
4. 18 deri 60 vjeç
5. Pas moshës 60 vjeç
6. Nuk di

42. A jeni vlerësuar ndonjëherë nga ndonjë Komision Mjekësor ose Multidisiplinor lidhur me këtë/këto kufizime?

1. Po
2. Jo

- Sfida në mbledhjen e informacionit, kryesisht lidhur me të mos kuptuarit mirë të pyetjes;
- Informacioni i mbledhur për fëmijët rezultoi i pasaktë duke rritur në këtë rast barrën e të përgjigjurit;
- Rezultatet e mbledhura nga kjo pyetje u konsideruan të vlefshme për personat mbi 15 vjeç e lart;
- Të pyeturit e pyetjes për vështirësitë në shikim dhe dëgjim pa ndihmën e mjeteve ndihmëse – rezultatja e prevalencës ishte shumë e lartë dhe nuk identifikoi popullsinë në risk për përfshirje.

Mësimet – për tu marrë në konsideratë...

- I. Mos mbledhja e informacionit për fëmijët nën 5 vjeç;
- II. Përfshirja në pyetje edhe mjetet ndihmëse (shikim, dëgjim) për të siguruar një informacion të saktë për individët në risk për përfshirje;
- III. Trajnim më i mirë për anketuesit sesi duhet të drejtojnë pyetjen dhe alternativat e përgjigjes

- A mendoni se dy pyetjet e shtuara pas setit të WG janë të përshtatshme?
- Cili mendoni se do të ishte vendi i përshtatshëm në pyetësor për pozicionimin e pyetjeve?
- Sa janë përdorur rezultatet e Censit 2011 nga grupet e interesit dhe për zhvillimin e politikave në këtë drejtim?
- A mendoni se janë të rëndësishme për të qenë përsëri pjesë e pyetësorit të Cens 2020?

Ju faleminderit!

